

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยของรัฐแต่ละแห่ง วิธีการวิจัยที่ใช้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในมหาวิทยาลัยของรัฐ 16 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 3,017 คน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่แบบอิสระ การทดสอบที่แบบไม่อิสระ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยของรัฐทั้ง 16 แห่ง ทั้งภาพรวมทุกด้านและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันของธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยของรัฐ ระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐที่สังกัดทบวงเดิมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 แทบทั้งหมด ยกเว้น ด้านคุณธรรมหรือจรรยาบรรณ จริยธรรม ที่ไม่แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันของธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยของรัฐแต่ละแห่ง พบว่า ในภาพรวมค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันของธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันของธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่มีด้านคุณธรรมหรือจรรยาบรรณ จริยธรรม ที่ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันของธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัยของรัฐแต่ละแห่งไม่แตกต่างกัน สำหรับความคาดหวังของบุคลากรในมหาวิทยาลัยของรัฐทั้ง 16 แห่ง ที่มีต่อธรรมาภิบาลนั้น ทั้งภาพรวมทุกด้านและจำแนกในรายด้านต่างก็มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากทั้งสิ้น เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังในธรรมาภิบาลของบุคลากรที่อยู่ในมหาวิทยาลัยของรัฐที่สังกัดทบวงเดิมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ ทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งหมด และการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังในธรรมาภิบาลของบุคลากรในมหาวิทยาลัยของรัฐแต่ละแห่ง พบว่า ในภาพรวมค่าเฉลี่ยความคาดหวังในธรรมาภิบาลของบุคลากรในมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่อย่างไรก็ตาม ผลที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

พบว่า สภาพปัจจุบันของธรรมาภิบาลในมหาวิทยาลัยของรัฐทั้ง 16 แห่ง ยังคงค่อนข้างมีปัญหาในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านคุณธรรมหรือจรรยาบรรณ จริยธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วม ในขณะที่ความคาดหวังเกี่ยวกับธรรมาภิบาลนั้นบุคลากรมุ่งหวังให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจังเพื่อแก้ไขและป้องกันการขาดธรรมาภิบาลของผู้บริหารมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ด้าน

จากผลการวิจัย ผู้บริหารหรือผู้กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และผู้บริหารมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง และแต่ละระดับหน่วยงานย่อยในมหาวิทยาลัย ควรเร่งรัดให้มีการตรวจสอบและประเมิน ตลอดจนจรรยาบรรณการประเมินเกี่ยวกับการบริหารงานในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อมุ่งสู่ความเป็นธรรมาภิบาลในด้านต่าง ๆ ที่ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่ายังอยู่ในระดับปานกลางหรือยังมีปัญหาอยู่

คำหลัก : 1) สภาพปัจจุบันของธรรมาภิบาล 2) ความคาดหวังเกี่ยวกับธรรมาภิบาล 3) ธรรมาภิบาล 4) นิติธรรมและความชอบธรรม 5) คุณธรรมหรือจรรยาบรรณ จริยธรรม 6) ความโปร่งใส 7) การมีส่วนร่วม 8) ความพร้อมรับผิดชอบหรือความรับผิดชอบ 9) ความคุ้มค่า ประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ 10) ความมั่นใจได้หรือความสามารถคาดการณ์ได้ 11) ความยุติธรรมหรือความเสมอภาค 12) ความมีอิสระและความคล่องตัว 13) มหาวิทยาลัยของรัฐ

The purpose of this research were to study and compare current status and expectation to a good governance in 9 dimensions and 76 indicators, of 16 public universities in Thailand according to the stakeholders opinion.

The descriptive research was used to this study. The 3,017 participants were chosen from the stakeholders of 16 public universities which located in each region of Thailand. The 5 scale Likert type questionnaire was used to data collection. Data analyzed by frequency, mean, standard deviation, t-test and ANOVA.

The research findings were as follow :

1) The current status of a good governance of 16 public universities were medium level both all and each dimension when compared the mean current status of good governance between the university which were under the former University Affair and Rajabhat University we found the statistically significant difference at 0.01 and 0.05 level almost every dimension except in the dimension of moral or ethical profession which was not difference. These findings were similar to compared the current status of good governance between each university.

2) The participants' expectation to the good governance of 16 public universities were high level both all and each dimension when compared the mean expectation to the good governance of the participants who were under the former University Affair and Rajabhat University there were statistically significant difference at 0.01 level. There findings were similar to compare between each university too.

3) How ever the findings from the open ended answers we found that there were a lot of problematic in all dimensions of current status of a good governance of 16 public universities, especially the dimension of moral and ethical profession, transparency and participation. The participants' expectation to the good governance of 16 public universities

need the administrators rarely to practice for protect and correct the problem of good governance in each dimension.

From those finding ; the administrators or the policy makers of higher education and the every level administrators in each public university should been encourage to monitoring and evaluating of their administration then take the evaluation finding to correct or construct the administration to be more good governance in the dimension which were problematic.

Key word : 1) Current Status of Good Governance 2) Expectation to Good Governance 3) Good Governance 4) Rule of Law or Legitimacy 5) Ethics or Integrity 6) Transparency 7) Participation 8) Accountability or Responsibility 9) Effectiveness of Efficiency 10) Predictability 11) Equity or Fairness 12) Independence or Flexibility 13) Public University